

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 625

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 22 decembrie 1999

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
196.	—	aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 87/1998 privind înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar	4
430.	—	HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
	1-4	57. — Hotărâre pentru acordarea încrederii Guvernului	5-16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 87/1998 privind înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 87 din 25 august 1998 privind înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, emisă în temeiul art. 1 pct. 10 lit. d) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 27 august 1998, cu următoarele modificări și completări:

1. **Titlul ordonanței va avea următorul cuprins:**

„Ordonanță privind evaluarea și acreditarea învățământului preuniversitar“

2. **După preambulul ordonanței se introduce capitolul I cu următorul titlu:**

„CAPITOLUL I
Dispoziții generale“

3. **Articolul 1 va avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — (1) În baza art. 106 și 148 din Legea învățământului nr. 84/1995, cu modificările ulterioare*), se înființează pe lângă Ministerul Educației Naționale Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar.

*) Legea nr. 84/1995 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999.

(2) Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar este subordonată direct ministerului educației naționale.

(3) Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar este formată din 21 de membri, cadre didactice recunoscute prin competență profesională și probitate morală, din cadrul învățământului preuniversitar acreditat sau cu autorizare de încredere, propuse de inspectoratele școlare, precum și de organisme profesionale ale învățământului preuniversitar, pe niveluri de învățământ, filiere, profiluri și specializări. Lista cuprinzând candidații se face publică. Contestațiile se depun la Ministerul Educației Naționale — cabinetul ministrului — în termen de 15 zile de la publicarea listei. După rezolvarea contestațiilor ministrul educației naționale definitivează lista cuprinzând candidații și o aprobă prin ordin.

(4) Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar se reînnoiește la fiecare 3 ani, în proporție de două treimi din numărul membrilor săi, prin decizie a ministrului educației naționale, în condițiile alin. (3). Mandatul președintelui, al vicepreședintelui și al secretarului este de 4 ani și se poate reînnoi o singură dată. Un membru poate face parte din Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar pe o perioadă de cel mult două mandate.

(5) Președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar sunt numiți de ministrul educației naționale, la propunerea membrilor acesteia.

(6) Revocarea președintelui, a vicepreședintelui sau a secretarului se face la propunerea a cel puțin două treimi din numărul membrilor comisiei, prin ordin al ministrului educației naționale. Ceilalți membri ai comisiei pot fi revocați prin ordin al ministrului educației naționale. Completarea comisiei se face în condițiile alin. (3).

(7) Pentru învățământul liceal și postliceal Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar stabilește propriile subcomisii de evaluare, din rândul membrilor săi.

4. **Articolul 2 va avea următorul cuprins:**

„Art. 2. — La nivelul județelor și al municipiului București se constituie comisii de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar, formate din câte 5 membri, pentru fiecare nivel de învățământ, filieră, profil și specializare. Aceste comisii sunt conduse de un singur președinte, cu rang de inspector școlar general adjunct, numit prin ordin al ministrului educației naționale, la propunerea inspectorului școlar general și cu avizul Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar. Componenta comisiilor județene se stabilește prin Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar. Membrii acestora sunt numiți de către președinte dintre cadrele didactice în domeniu, incluse în lista avizată de Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, incluzând în mod obligatoriu un inspector școlar sau un inspector școlar de specialitate pentru fiecare comisie. Lista cuprinzând cadrele didactice în domeniu se face publică prin presa locală. Contestațiile la această listă se depun la cabinetul inspectorului școlar general în termen de 15 zile de la publicare. După rezolvarea contestațiilor inspectorul școlar general definitivează lista cuprinzând candidații și o înaintează spre avizare Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar.”

5. **Articolul 3 va avea următorul cuprins:**

„Art. 3. — Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar dispune de un aparat propriu, format din 12 persoane. Aparatul propriu este integrat

în structura Ministerului Educației Naționale, peste numărul posturilor aprobate în structura organizatorică. Comisia are dreptul să folosească colaboratori externi, specialiști în domeniu, remunerați conform legii.”

6. **Articolul 4 va avea următorul cuprins:**

„Art. 4. — Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, comisiile de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar județene, respectiv a municipiului București, își desfășoară activitatea pe baza regulamentului-cadru, aprobat prin hotărâre a Guvernului.”

7. **După articolul 4 se introduce capitolul II cu următorul titlu:**

„CAPITOLUL II

Atribuțiile Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar”

8. **Articolul 5 va avea următorul cuprins:**

„Art. 5. — Principalele atribuții ale Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar sunt:

a) elaborează criteriile și standardele naționale de evaluare și de acreditare, specifice fiecărei faze a procesului de evaluare și acreditare și le reactualizează periodic;

b) asigură controlul metodologic al îndeplinirii standardelor naționale;

c) analizează rapoartele de evaluare pentru acordarea autorizației de încredere sau pentru acreditare liceelor și școlilor postliceale și propune ministrului educației naționale acordarea autorizației de încredere sau acreditarea;

d) verifică, în condițiile prevăzute de regulament, procesul de evaluare efectuat de comisiile de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar județene, respectiv a municipiului București;

e) organizează controlul privind respectarea standardelor naționale de către unitățile de învățământ cu autorizație de încredere sau cu acreditare;

f) asigură îndrumarea și controlul activității comisiilor de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar județene, respectiv a municipiului București;

g) propune ministrului educației naționale retragerea autorizației de încredere sau a acreditării pentru unitățile de învățământ liceale și postliceale care nu respectă standardele naționale;

h) elaborează raportul anual de evaluare și acreditare a unităților de învățământ preuniversitar, care se face public.”

9. **După articolul 5 se introduc capitolele III, IV și V cu următorul cuprins:**

„CAPITOLUL III

Procedurile pentru autorizarea de încredere și de acreditare

Art. 6. — Procesul de evaluare și acreditare a unităților de învățământ preuniversitar cuprinde două faze:

a) autorizarea de încredere, care acordă dreptul de organizare și funcționare provizorie a unității respective;

b) acreditarea, care acordă unității respective toate drepturile ce decurg din lege.

Art. 7. — (1) Evaluarea, acordarea autorizației de încredere și acreditarea grădinițelor, școlilor primare și gimnaziale, precum și a școlilor profesionale și de ucenici sunt de competența comisiilor județene, respectiv a municipiului București, aflate în subordinea Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar.

(2) Evaluarea, acordarea autorizației de încredere și acreditarea liceelor și școlilor postliceale sunt de competența Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar.

Art. 8. — (1) Autorizarea de încredere trebuie solicitată de către persoanele fizice sau juridice interesate pentru înființarea unei unități de învățământ preuniversitar. Acestea depun cererea și raportul de autoevaluare la comisiile de pe lângă inspectoratele școlare.

(2) Dosarele de autoevaluare se întocmesc potrivit procedurii stabilite de Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar.

(3) Procedura de acordare a autorizației de încredere cuprinde următoarele etape:

a) subcomisiile desemnate de Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, respectiv de comisiile județene și a municipiului București, constituite de președintele acestora, analizează, după caz, oportunitatea sau intenția din dosarul de autoevaluare în raport cu criteriile și cu standardele minimale prevăzute pentru nivelul de învățământ, filiera, profilul sau specializarea respectivă;

b) în baza raportului comisiilor de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar județene, respectiv a municipiului București, ministrul educației naționale, respectiv inspectorul școlar general, emite ordin sau, după caz, decizie de acordare a autorizației de încredere;

c) autorizația de încredere constituie și actul de înființare a unității de învățământ.

Art. 9. — (1) Pentru unitățile de învățământ care urmează să se înființeze după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe acreditarea trebuie solicitată după acordarea autorizației de încredere, astfel:

- a) după cel mult 4 ani, pentru grădinițe și școli primare;
- b) după primul examen de capacitate, pentru gimnaziu;
- c) după primul examen de bacalaureat, pentru liceu;
- d) după primul examen de absolvire, pentru școlile profesionale, de ucenici și postliceale.

(2) Procedura de acreditare cuprinde următoarele etape:

a) unitățile interesate care, în baza autorizației de încredere, au desfășurat activități de învățământ preuniversitar, elaborează un raport de autoevaluare pe baza criteriilor de evaluare și a standardelor naționale aprobate prin hotărâre a Guvernului. Raportul de autoevaluare se anexează la cererea de acreditare și se înaintează Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar sau, după caz, comisiilor județene, respectiv a municipiului București;

b) comisiile și subcomisiile de evaluare și acreditare, prevăzute la art. 1 alin. (7) și la art. 2, întocmesc rapoarte de evaluare pe baza analizei raportului de autoevaluare și a verificării îndeplinirii standardelor corespunzătoare criteriilor generale cuprinse în lege;

c) Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, pe baza rapoartelor de evaluare a subcomisiilor din subordine, propune ministrului educației naționale acordarea sau, după caz, neacordarea acreditării, pentru fiecare unitate de învățământ liceal sau postliceal, cu filierele, profilurile și specializările respective. Rapoartele subcomisiilor de evaluare constituie înscrisuri publice, cu toate consecințele prevăzute de lege; în baza raportului Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar ministrul educației naționale acordă, prin ordin, unităților solicitante, licee și școli postliceale, acreditarea pentru fiecare filieră, profil și specializare în parte;

d) comisiile de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar județene, respectiv a municipiului București, în baza raportului de evaluare întocmit, propun inspectorului școlar general acordarea sau, după caz, neacordarea acreditării pentru fiecare nivel de învățământ sau meserie; în baza raportului comisiei județene, respectiv a municipiului București, inspectorul școlar general acordă, prin decizie, unităților solicitante, grădinițe, școli primare și

gimnaziale, școli profesionale și de ucenici, acreditarea pentru fiecare nivel de învățământ și meserie.

Art. 10. — Unitățile de învățământ care au primit autorizarea de încredere au dreptul să angajeze și să promoveze personal didactic, didactic auxiliar și administrativ, în condițiile legii.

Art. 11. — Unitățile de învățământ liceal și postliceal acreditate se supun periodic, din 5 în 5 ani, evaluării de către Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar. În situația unui raport nefavorabil, Ministerul Educației Naționale avertizează unitatea de învățământ cu privire la nivelul de învățământ, filiera, profilul sau specializarea în cauză și, după un an, în baza unei noi evaluări cu rezultat negativ, prin ordin al ministrului educației naționale se dispune încetarea școlarizării la nivelul de învățământ, filiera, profilul sau specializarea în cauză, începând cu primul an de școlarizare. Elevii vor fi transferați la alte unități de învățământ, cu acordul inspectoratului școlar județean sau, după caz, prin ordin al ministrului educației naționale.

Art. 12. — Procedura prevăzută la art. 11 se aplică în mod corespunzător grădinițelor, școlilor primare și gimnaziale, școlilor profesionale și de ucenici de către comisiile de evaluare și acreditare a învățământului preuniversitar județene, respectiv a municipiului București. În situația unui raport negativ, inspectoratul școlar avertizează unitatea respectivă și, după un an, în baza unei noi evaluări cu rezultat negativ, prin decizie a inspectorului școlar general se dispune încetarea școlarizării începând cu primul an de învățământ și transferarea preșcolarilor sau a elevilor la alte unități de învățământ.

CAPITOLUL IV

Finanțarea activității de evaluare și acreditare

Art. 13. — (1) Cheltuielile privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, precum și subcomisiilor din subordine sunt prevăzute în bugetul propriu al acestora, înscris în bugetul Ministerului Educației Naționale.

(2) Persoanele fizice sau juridice, interesate în organizarea și desfășurarea unei activități de învățământ preuniversitar, achită la data depunerii cererii de autorizare de încredere sau de acreditare o taxă pentru fiecare fază a procedurii de acreditare, pentru fiecare nivel de învățământ și profil, în cuantumul a 10 salarii lunare brute de educațoare, învățător sau profesor, după caz, din învățământul de stat, cu vechime maximă.

(3) Persoanele fizice sau juridice, interesate în organizarea și funcționarea unităților de învățământ liceal și postliceal, depun taxa prevăzută la alin. (2), o dată cu dosarul de autoevaluare, în contul Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar.

(4) Persoanele fizice sau juridice, interesate în organizarea și funcționarea grădinițelor, școlilor primare și gimnaziale, precum și școlilor profesionale și de ucenici, depun taxa prevăzută la alin. (2), o dată cu dosarul de autoevaluare, într-un cont special deschis de inspectoratele școlare. Aceste fonduri se redistribuie între inspectoratul școlar și Ministerul Educației Naționale, potrivit reglementărilor stabilite prin ordin al ministrului educației naționale.

(5) Fondurile rezultate din aceste taxe se gestionează în regim extrabugetar și sunt utilizate pentru finanțarea cheltuielilor aferente Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, subcomisiilor din subordine, precum și comisiilor județene, respectiv a municipiului București.

Art. 14. — (1) Pentru învățământul particular preșcolar și obligatoriu, prin excepție de la prevederile art. 13 alin. (2), taxa prevăzută este de 50% din cuantumul stabilit.

(2) Pentru unitățile de învățământ de stat costurile procedurilor de evaluare și acreditare sunt suportate în proporție de 50% din bugetul Ministerului Educației Naționale și 50% din bugetele locale.

(3) Soldurile de la sfârșitul anului, provenite din taxele menționate la art. 13 alin. (2), se reportează în anul următor cu aceeași destinație și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 15. — Unitățile de învățământ liceal și postliceal pot organiza admiterea și pot continua activitatea de învățământ la filierele, profilurile și specializările pentru care au obținut autorizație de încredere sau acreditarea.

Art. 16. — Acreditarea recunoaște valabilitatea întregii activități desfășurate de unitatea de învățământ preuniversitar până la data acordării acesteia.

Art. 17. — Rapoartele Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, precum și rapoartele comisiilor județene, respectiv a municipiului București, se aduc la cunoștință unităților de învățământ care au fost supuse procedurii de evaluare și acreditare. Ordinul ministrului educației naționale privind acreditarea unităților de învățământ liceal și postliceal va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Deciziile privind acreditarea grădinițelor, școlilor primare și gimnaziale, școlilor profesionale și de ucenici se fac publice la nivel local. Continuarea activității unităților de învățământ preuniversitar în alte condiții decât cele prevăzute de Legea

învățământului nr. 84/1998 și de prezenta ordonanță atrage răspunderea juridică a celor vinovați.

Art. 18. — Președintele Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar este echivalat ca funcție cu directorul general din Ministerul Educației Naționale. Funcțiile de vicepreședinte și de secretar ai comisiei sunt echivalate cu funcția de director în Ministerul Educației Naționale. Salarizarea acestora se face potrivit legii. Membrii Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, precum și membrii subcomisiilor beneficiază de o indemnizație lunară, calculată în raport cu salariul de bază prevăzut pentru funcția de profesor gradul I, cu vechime maximă, în funcție de volumul de muncă prestat, indemnizație stabilită prin ordin al ministrului educației naționale. Aceeași prevedere se aplică în mod corespunzător și pentru membrii comisiilor județene, respectiv a municipiului București.

Art. 19. — Unitățile de învățământ de stat în funcțiune la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe sunt considerate acreditate și se supun numai procedurii de evaluare, potrivit art. 11 și 12.

Art. 20. — Contestațiile cu privire la actele de autorizare sau de acreditare se adresează, după caz, inspectorului școlar general, respectiv președintelui Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar sau ministrului educației naționale și se soluționează potrivit art. 5 lit. d). Decizia aparține ministrului educației naționale și este definitivă.

Art. II. — În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României Ministerul Educației Naționale va elabora normele metodologice de aplicare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 15 noiembrie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 16 noiembrie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ACSINTE GASPAR

București, 20 decembrie 1999.
Nr. 196.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 87/1998 privind înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 87/1998 privind înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 17 decembrie 1999.
Nr. 430.

HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

**HOTĂRĂRE
pentru acordarea încrederii Guvernului**

Având în vedere dezbaterile care au avut loc în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din data de 21 decembrie 1999 asupra Programului de guvernare și întregii liste a Guvernului, prezentate de către domnul Mugur Constantin Isărescu, candidatul pentru funcția de prim-ministru, în conformitate cu rezultatul votului consemnat în procesul-verbal din data de 21 decembrie 1999, în temeiul art. 102 alin. (3) din Constituția României,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se acordă încredere Guvernului, în componența prevăzută în anexa nr. 1, pentru realizarea Programului său de guvernare prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 2. — Începând cu data depunerii jurământului și până la încetarea mandatului de prim-ministru, domnul

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION DIACONESCU

Mugur Constantin Isărescu se suspendă din funcția de președinte al Consiliului de administrație și de guvernator al Băncii Naționale a României, cu aplicarea prevederilor art. 36 alin. (5) din Legea nr. 101/1998.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

MIRCEA IONESCU-QUINTUS

București, 21 decembrie 1999.
Nr. 57.

ANEXA Nr. 1

**COMPONENȚA
Guvernului României**

1. Mugur Constantin Isărescu	— prim-ministru
2. Mircea Ciumara	— ministru de stat, președintele Consiliului de Coordonare Economico-Financiară, ministru pentru relațiile cu Parlamentul
3. Hajdú Gábor	— ministru de stat, ministrul sănătății
4. Petre Roman	— ministru de stat, ministrul afacerilor externe
5. Valeriu Stoica	— ministru de stat, ministrul justiției
6. Constantin Dudu Ionescu	— ministru de interne
7. Victor Babiuc	— ministrul apărării naționale
8. Decebal Traian Remeș	— ministrul finanțelor
9. Smaranda Dobrescu	— ministrul muncii și protecției sociale
10. Radu Berceanu	— ministrul industriei și comerțului
11. Ioan Avram Mureșan	— ministrul agriculturii și alimentației
12. Traian Băsescu	— ministrul transporturilor
13. Nicolae Noica	— ministrul lucrărilor publice și amenajării teritoriului
14. Romică Tomescu	— ministrul apelor, pădurilor și protecției mediului
15. Andrei Marga	— ministrul educației naționale
16. Ion Caramitru	— ministrul culturii
17. Crin Antonescu	— ministrul tineretului și sportului
18. Vlad Roșca	— ministrul funcției publice
19. Péter Eckstein-Kovács	— ministru delegat pe lângă primul-ministru pentru minorități naționale.

PROGRAM DE GUVERNARE

Cadrul general

Guvernul și-a conceput programul pornind de la următoarele opțiuni de bază:

1. Integrarea în Uniunea Europeană corespunde intereselor economice ale țării. România trebuie să valorifice șansa pe care a obținut-o prin invitarea de a începe negocierile de aderare la Uniunea Europeană.

2. Aderarea la Comunitățile Europene poate asigura continuitatea și predictibilitatea finanțării externe — ancora care a lipsit până în prezent demersurilor de reformă. România trebuie, la rândul ei, să își definească cu claritate prioritățile și politicile, pe care să le respecte pentru a fi credibilă în fața investitorilor străini.

3. Seriozitatea și credibilitatea unui program de guvernare destinat finalizării reformei și reluării creșterii economice sănătoase sunt strâns legate de reinstaurarea principiului conform căruia nici o cheltuială nu poate fi promisă sau angajată până când nu există resurse certe pentru acoperirea ei.

În perioada scursă până în prezent tranziția a fost incoerentă și incompletă datorită unui complex de factori, dintre care unii de natură internă, iar alții de natură externă (lipsa unui ajutor extern constant și predictibil), ancora pentru păstrarea echilibrului macroeconomice — obiectivul de bază monetară urmărit de Banca Națională a României ca mijloc de stăpânire a inflației — a fost desigur insuficientă și fragilă față de diversitatea și complexitatea problemelor ridicate de transformarea întregii societăți românești.

România intră acum într-un nou timp istoric, întrucât invitarea la negocierile de aderare la Uniunea Europeană permite apelul la un alt fel de ancoră, de natură instituțională. Noua situație poate inversa percepțiile negative ale cercurilor financiare internaționale cu privire la soliditatea angajamentului pentru reformă al României.

Depășirea lipsei de credibilitate externă poate instaura predictibilitatea influxurilor externe de capital, cu efecte benefice asupra acurateții stabilirii țințelor macroeconomice. Aceasta poate evita impunerea unor restricții prea dure și mai ales schimbarea frecventă a priorităților și politicilor utilizate. Guvernul și partidele politice sunt chemate să mobilizeze energiile populației într-un efort de modernizare, ale cărui principale coordonate sunt deja trasate de legislația comunitară pe care ne-o însușim treptat, dar de acum înainte într-un ritm susținut.

Guvernul își propune ca în anul 2000 să ia o serie de măsuri care să reprezinte o continuare a eforturilor și realizărilor în domeniul reformei din guvernările anterioare, precum și o serie de măsuri noi.

Guvernul, având un mandat limitat în timp, este conștient de dificultatea schimbărilor care pot avea loc în decurs de un an, mai ales într-un an electoral. Dar, dincolo de presiunile politice și sindicale, inerente unei asemenea perioade, ne asumăm riscul unor asemenea schimbări. Avem acum o țință clară și depinde de noi să fim credibili în eforturile pe care le facem.

Principala misiune a noului Guvern o reprezintă repunerea economiei românești pe drumul cel bun și spre țința

declarată consensual de toate forțele politice democratice ale țării: integrarea euroatlantică. Pentru aceasta este necesară respectarea cu strictețe a unor restricții impuse de volumul limitat al resurselor disponibile.

Ținerea sub control a deficitului fiscal și a balanței de plăți externe reprezintă cea mai importantă constrângere. De asemenea, pentru a nu crea o presiune suplimentară asupra echilibrului balanței de plăți și asupra cursului leului trebuie avută în vedere continuarea restructurării activităților economice dependente în mare măsură de importurile de materii prime energetice.

Punerea în mișcare a economiei românești pe aceste coordonate va fi un proces anevoios și cu costuri inevitabile, dar este perfect posibil ca rezultatele pozitive să apară încă din anul următor, sub forma reducerii inflației și a reluării creșterii economice.

Acest Guvern va înceta practica punerii sub semnul întrebării a tuturor actelor guvernelor anterioare și nu dorește să incrimineze în vreun fel „greaua moștenire”. Acest Guvern se consideră continuarea democratică și constituțională a guvernelor anterioare, având aceleași scopuri strategice: formarea unei economii de piață funcționale, eficiente și echitabile, precum și integrarea euroatlantică a României. Guvernul se va strădui să nu repete greșelile acestor 10 ani de tranziție și, totodată, să corecteze situațiile de blocaj actuale.

Obiectivele guvernării

Evident, am fi vrut să prezentăm un program de guvernare amplu, care să acopere totalitatea dimensiunilor economico-sociale și culturale ale societății românești. Am ales calea de a supune încrederii numai ceea ce rezultă din calculele economico-financiare riguroase. În același timp, un program amplu ar fi trebuit să cuprindă programe sectoriale. Acest lucru nu este posibil în prezent, deoarece toate programele sectoriale trebuie revăzute prin prisma exigențelor impuse de începerea procesului de negociere în vederea aderării la Uniunea Europeană. Referindu-ne la calcule, acestea arată că situația este în continuare dificilă. Anul 1999 a fost cu siguranță anul unor dificultăți majore pentru societatea românească, dar anul 2000 poate fi ceea ce ne propunem: un an de cotitură.

Criteriile conform cărora propunem să se judece caracterul de cotitură al acestui program de guvernare sunt:

- stoparea căderii producției, concomitent cu reducerea substanțială și sustenabilă a inflației și cu reluarea creșterii economice;

- corelarea macrostabilității în domeniul economiei nominale cu situația economiei reale, prin accentul pus pe indicatorii care reflectă relația dintre productivitate și nivelul de trai.

Pe plan extern vrem ca România să se sincronizeze definitiv cu lumea euroatlantică, iar rezultatele îndelung așteptate ale reformei să însemne pașii decisivi către integrarea României în Uniunea Europeană, inclusiv atingerea într-o perspectivă previzibilă a standardelor de bunăstare cunoscute în Occident. Pentru aceasta suntem hotărâți să

punem bazele unui parteneriat profesionist între Guvernul României și Comisia Europeană, în care vom actualiza capacitatea noastră de a fi compatibili din punct de vedere instituțional cu partenerii din Occident.

Vom negocia cu profesionalism și vom respecta termenii negociați.

Vom pune în valoare experiența și cunoștințele specialiștilor noștri, conjugate cu cele ale experților internaționali. Foarte multe depind de noi, de eforturile noastre pentru respectarea criteriilor de aderare, precum și pentru asumarea obligațiilor inerente acesteia. În același timp vom ști să valorificăm avantajele majore ce decurg din strategiile Uniunii Europene pentru sprijinirea țărilor candidate în procesul de pregătire pentru aderare.

Pe plan intern prioritățile noastre vor fi coerența actului de guvernare, stoparea sărăcirii populației, înscrierea pe curba dezvoltării durabile, crearea unor instituții publice eficiente în slujba cetățenilor, răspunderea pentru cheltuirea banului public, dezvoltarea clasei mijlocii și toleranța zero față de corupție. Aceste priorități sunt concordante cu exigențele integrării europene.

În anul 2000 Guvernul va fi responsabil de: demararea efectivă a procesului de aderare la Uniunea Europeană; continuarea finanțării externe multilaterale (Fondul Monetar Internațional — Acordul stand-by; Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare — PSAL, ASAL; Uniunea Europeană; Banca Europeană de Investiții; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) și reluarea finanțării externe private, a cărei amploare trebuie extinsă, ca o condiție esențială a modernizării economiei românești. În același timp Guvernul pe care îl propunem rămâne un continuator al eforturilor și realizărilor guvernelor precedente în domenii precum: finalizarea liberalizării piețelor, a privatizării și stabilizării macroeconomice, precum și în consolidarea mecanismelor și instituțiilor pieței.

Până la sfârșitul lunii februarie 2000 se va finaliza strategia de dezvoltare economică pe viitorii 4 ani, convenită cu Comisia Europeană. Ne angajăm să asigurăm o maximă transparență în cheltuirea fondurilor obținute de la Uniunea Europeană pentru sprijinirea procesului de aderare, astfel încât să fie eliminată orice posibilitate de deturmare și risipire a acestora.

Ne propunem ca buna guvernare în România să însemne capacitate de acțiune. Vom obține aceasta prin îmbunătățirea structurilor organizatorice, exigență în selecția și evaluarea activității funcționarilor publici, reorientarea acțiunii Guvernului către nevoile cetățenilor. Buna guvernare pe care o propunem astăzi țării se va baza pe întărirea autorității instituțiilor statului și pe așezarea temeinică a statului de drept în societatea românească, condiții fără de care nu poate fi concepută încrederea cetățenilor în actul de guvernare.

Guvernul dorește să redobândească încrederea cetățeanului în actul de guvernare și pentru aceasta una dintre prioritățile noastre este finalizarea reformei instituționale. Dacă nu vom zdruncina o dată pentru totdeauna inerția, delăsarea și interesele obscure ale administrației, vom cheltui în continuare, fără folos, și energie umană și alte resurse, fără ca aceasta să aibă vreun efect pozitiv asupra cetățenilor noștri.

Realizarea coerenței actului de guvernare va fi posibilă în măsura în care vom reuși să asigurăm în interiorul coaliției armonizarea necesară unor decizii solide fundamentate și susținute politic. Regula de acțiune pe care ne-o propunem pentru asigurarea acestei armonizări este complementaritatea inițiativelor politice și solidaritatea în luarea deciziilor. Dorim ca acest Guvern să demonstreze că actuala coaliție guvernamentală își respectă angajamentele pe care și le-a luat față de cetățenii țării noastre și că în anul care a rămas până la viitoarele alegeri parlamentare este capabil să răspundă cu seriozitate principalelor așteptări ale populației.

Nu ne propunem să facem promisiuni fără acoperire, vrem ca oamenii să aibă încredere în seriozitatea și în bunul nostru simț. Această încredere o vom onora în primul rând printr-o conduită a responsabilității în coaliție, printr-o relație normală și constructivă cu forțele politice din opoziție, relație bazată pe respect și transparență.

Programul de guvernare pe care îl prezentăm astăzi își propune obiective pe care noi le considerăm realiste și credibile. Programul nu conține și nu vom accepta să promovăm în acțiunea noastră politici ale jumătăților de măsură.

Credem că România nu mai are timp de pierdut, iar încrederea și eforturile cetățenilor noștri trebuie să primească răspunsuri concrete în bine, în cel mai scurt timp posibil. În fața șansei de a-și dobândi pe deplin identitatea alături de țările europene dezvoltate, România trebuie să își comprime timpul dezvoltării sale.

Vom avea în atenție să întărim substanțial relațiile Guvernului cu Parlamentul, asigurând respectarea și îndeplinirea cu consecvență a obligațiilor Executivului în raport cu activitatea legislativă.

România are nevoie de un nou impuls al solidarității naționale pentru a reclădi speranța că putem învinge împreună. Vrem să eliminăm confuziile provocate de aplicarea fragmentară și incompletă a reformelor, vrem să eliminăm inconsecvențele rămase în cadrul legislativ sau în aplicarea cu fermitate a acestuia. România are nevoie de coerență și ordine și suntem hotărâți să le impunem în actul guvernării.

Cea mai importantă provocare a viitorului Guvern va fi lupta împotriva șomajului de durată ca expresie a solidarității noastre naționale. Aceasta presupune găsirea de noi căi pentru stimularea flexibilității economice, pentru promovarea angajării tinerilor.

Pe de altă parte, realizarea unei clase de mijloc prospere în toate țările europene dezvoltate ne asigură că și la noi acest obiectiv poate fi și trebuie să fie obținut pe cale economică și pe cale educațională. O prioritate în același sens este dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, care, transformate în unități de producție sau servicii, vor asigura noi locuri de muncă îndeosebi pentru oamenii cu bună calificare și pentru tineri.

Vă propunem să luăm toate aceste provocări ca pe niște bune șanse. Ne trebuie o convingere continuă în viitorul nostru, în loc să stăm pe loc de teamă să nu pierdem și puținul care ne-a mai rămas. Altminteri vom continua actuala ineficiență și risipă a resurselor naționale fie din lipsa cunoștințelor, mai precis dintr-o ineficientă utilizare

a culturii de a produce, fie, mai ales, din lipsa curajului de a acționa. Să fim conștienți de încărcătura momentului istoric actual și să asigurăm valorificarea acestor oportunități în beneficiul tuturor locuitorilor României.

Reducerea inflației și reluarea creșterii economice

În perioada guvernării anterioare au fost înregistrate câteva progrese importante de ordin calitativ:

- reducerea progresivă a subvenției încrucișate la energie, care a permis degrevarea industriei de sarcini aparținând domeniului protecției sociale;

- restructurarea semnificativă în minerit și demararea procesului de restructurare în domeniul transportului feroviar;

- privatizarea primelor bănci cu capital de stat și a primei companii din sectorul utilităților. Pe lângă semnalul neechivoc transmis piețelor financiare internaționale cu privire la ireversibilitatea angajamentului pentru edificarea unei economii de piață, s-a avansat pe calea spargerii legăturii clientelare dintre băncile de stat și marile întreprinderi nestructurate, creându-se perspectiva ameliorării guvernantei corporative în sectorul public al economiei;

- dezvoltarea pieței funciare, evidențiată prin extinderea importantă a tranzacțiilor cu terenuri agricole. Continuarea acestei tendințe este crucială pentru viitorul agriculturii românești, al cărei principal factor de producție trebuie să aibă o valoare dată de piață;

- punerea în aplicare a sistemului asigurărilor sociale de sănătate care, în ciuda unor inerente disfuncționalități inițiale, este un element important al ameliorării prestațiilor de natură socială.

Trebuie, de asemenea, subliniat faptul că, deși au existat constrângeri externe foarte dure în anul 1999, s-a reușit plata exemplară a serviciului datoriei externe concomitent cu menținerea convertibilității de cont curent a monedei naționale. În momentele cele mai grele și în lipsa unei finanțări externe oficiale România nu s-a abătut de la calea reformei și nu a apelat la nici o restricție valutară sau de altă natură. Dimpotrivă, programul de liberalizare și reforme a continuat, este adevărat cu mai puțină coerență și cu ritm slăbit. Efectele benefice ale acestei realizări sunt resimțite în sectorul bancar autohton (ale cărui rezerve valutare nu au fost afectate) și străin, ca și prin păstrarea libertății de acces a importurilor în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale încheiate de România.

Programul economic al Guvernului pentru anul 2000 își propune să ducă mai departe eforturile în domeniul privatizării, liberalizării, macrostabilizării și funcționării mecanismelor pieței, dar, în același timp, să angajeze efectiv România în procesul de aderare, ceea ce va conduce la recâștigarea credibilității, la reluarea pe scară mai largă a finanțării externe și la recâștigarea coerenței actului de guvernare.

Liniile directoare mai sus enunțate constituie un program de guvernare care accelerează reforma, deși ne vom desfășura activitatea într-un an electoral. **Rezultatele așteptate prin aplicarea acestui program sunt reducerea sustenabilă a ratei inflației și reluarea creșterii economice chiar începând cu anul 2000.**

Considerăm că **scăderea inflației** este posibilă tocmai pentru că în anul 1999 s-au eliminat o serie de factori agravanți ai creșterii prețurilor.

În primul rând, eliminarea subvenției încrucișate la transportul feroviar și finalizarea eliminării subvențiilor încrucișate la energia electrică fac ca în anul 2000 să se reducă perspectiva creșterilor bruște ale prețurilor energiei, care au contribuit în trecut la reasezări masive ale prețurilor.

În al doilea rând, eforturile de finanțare a deficitului extern și de consolidare a rezervei valutare a țării din anul 1999 permit ca în anul 2000 să se contureze perspectiva diminuării presiunii asupra leului, astfel încât păstrarea echilibrului extern și plata serviciului datoriei externe să nu mai constituie factori determinanți ai creșterii inflației și ai deprecierei leului.

Ne propunem, în consecință, **o țintă a inflației între 25% și 30%**, pe care o vom preciza în curând, cu ocazia prezentării în Parlament a bugetului, după ce vom finaliza un exercițiu riguros de ipoteze și calcule economice și financiare.

Ținta de inflație pe care o propunem este ambițioasă, având în vedere derapajul din acest an și problemele reale ale economiei românești, de care suntem conștienți. Realizarea ei este extrem de importantă pentru a demonstra angajamentul nostru în redresarea economico-financiară a țării și pentru a recâștiga credibilitatea absolut necesară în vederea demarării negocierilor de aderare și reluării finanțării externe.

În ceea ce privește **reluarea creșterii economice**, primul efort pe care trebuie să îl facem este părăsirea iluziilor. Astfel, există opinia conform căreia simpla creștere a veniturilor populației ar determina creșterea cererii interne agregate și, pe această bază, creșterea producției. Calculele arată însă că această legătură nu funcționează în economia românească, datorită persistenței structurilor învechite ale economiei românești și problemelor calitative și de competitivitate ale produselor autohtone.

Anul 1998 este edificator în acest sens. Creșterea veniturilor a determinat în anul respectiv o sporire a importurilor și nu o creștere a producției interne. Rezultatul final l-a constituit o deteriorare mai accentuată a poziției contului curent, impunerea — în lipsa finanțării externe — a unei depreciere accentuate a leului și reinflamarea inflației în anul 1999.

Pe de altă parte, datele statistice arată că recesiunea economică în ultimii 3 ani este strâns corelată cu scăderea investițiilor. Scăderii PIB cu 6,6% în 1997 și cu 7,3% în 1998 i-au corespuns reduceri ale investițiilor de 15,9% și de 18,1% în anii 1997 și, respectiv, 1998. Dinamica celorlalte componente ale PIB nu a fost la fel de nefavorabilă ca cea a investițiilor.

Aceasta sugerează că politica de relansare a creșterii economice trebuie să se bazeze pe stimularea reluării procesului investițional. Având în vedere ponderea importantă a finanțării investițiilor din resurse proprii, o cale importantă de stimulare a investițiilor o constituie crearea condițiilor pentru creșterea economiilor neguvernamentale.

Politica economică de reluare a creșterii economice va avea trei componente:

Prima componentă — **Politica de reforme fiscale** — va fi concepută astfel încât să stimuleze creșterea volumului de economii, pe baza cărora să fie reluat procesul de investiții.

A doua componentă — **Politica veniturilor** — va fi ferm orientată către menținerea corelației normale între productivitate și salarii, stimulând activitatea eficientă, munca de calitate. Salariile reale nu vor putea crește fără o creștere a productivității muncii.

A treia componentă — **Politica monetară** — va fi destinată atingerii țintei de inflație, obiectiv important pentru ca reluarea creșterii economice să fie sănătoasă și de durată.

În aceste condiții calculele arată că este posibilă realizarea unei **creșteri economice minimale de 1,3%**, fără afectarea echilibrului macroeconomic, cu condiția neobstrucționării finanțării externe autonome deja existente (de exemplu: trageri în cadrul unor linii de credit extern pentru proiecte de dezvoltare sau investiții externe de capital angajate). Majorarea finanțării externe poate, conform acestor calcule, să suplimenteze acest minim de creștere economică.

Esențial pentru reluarea unei creșteri economice sănătoase și de durată este menținerea mixului coerent de politici macroeconomice enunțat anterior, concomitent cu reducerea deficitelor, consolidarea echilibrului financiar și reforma fiscală.

Reforma fiscală

Ca și în anul 1999, zona cea mai dificilă a combinației de politici macroeconomice rămâne în domeniul fiscal-bugetar. Ca atare, efortul principal de ajustare se va localiza în zona acestor politici.

În efortul de ajustare Guvernul va porni de la necesitatea ca atingerea echilibrului macroeconomic să nu fie resimțită disproporționat de sectorul întreprinderilor viabile. Acest principiu implică faptul că, pe de o parte, scutițiile și exceptările de la plata impozitelor vor fi drastic limitate, iar pe de altă parte, toți agenții economici trebuie să își plătească obligațiile către buget.

Acordarea fără discernământ a scutițiilor și a exceptărilor a fost devastatoare pentru România, producând inechitate și generând un mecanism greoi și incoerent.

Reducerea taxelor, fundamentată pe calcule minuțioase, trebuie să creeze surse suplimentare de venit pe un circuit întreg (în cascadă).

Subliniem însă faptul că fundamentarea trebuie să fie extrem de riguroasă, întrucât o neîncasare a taxelor, urmată de o revenire la actuala legislație, ar însemna un semnal catastrofal.

• Deficitul bugetar consolidat va fi limitat la maximum 3% din PIB, acesta reprezentând maximum de deficit ce poate fi finanțat neinflaționist.

• Reforma fiscală va ținti relansarea creșterii economice, printr-o relaxare a ratelor de impozitare, având ca suport lărgirea bazei de impozitare și îmbunătățirea modului de colectare a impozitelor și taxelor.

• Vor avea loc simplificarea construcției bugetare și alinierea ei la practicile europene, prin desființarea, ca regulă generală, a fondurilor speciale.

• Se va revizui legislația privind modul de reținere și distribuire a impozitelor locale, actualmente generatoare de mari disparități, de natură să afecteze coeziunea socială și națională.

• Vor fi diminuate până la eliminare scutițiile și exceptările de la plata impozitelor, care sunt profund inechitabile.

• Politica veniturilor va avea în vedere menținerea puterii de cumpărare a salariilor personalului bugetar și a pensiilor, în măsura permisă de imperativul ținerii sub control a inflației. În cazul societăților comerciale cu capital majoritar de stat care au înregistrat pierderi, se va recurge la plafonarea fondului de salarii.

Guvernul va iniția și va derula o reformă fiscală majoră, pornind de la faptul că:

— legislația fiscală actuală este incoerentă și discriminatoare;

— legislația propusă nu va afecta ținta de deficit de 3% din PIB și va fi elaborată pe baza promovării principiilor neutralității stimulentei și evitării caracterului discriminatoriu și discreționar al politicii fiscale;

— în actualele condiții ale economiei românești o reducere a ratelor de impozitare, concomitent cu eliminarea discriminărilor și a exceptărilor existente, constituie un factor esențial în politica de relansare a creșterii economice.

Noua arhitectură a sistemului de impozitare va fi concepută astfel încât să asigure:

- consolidarea mediului macroeconomic;
- stimularea economisirii și a investițiilor;
- accelerarea schimbărilor structurale.

Ajustarea fiscală avută în vedere se va derula în sensul:

— eliminării sistemului complex, greoi de administrat și generator de corupție al facilităților, scutițiilor și exceptărilor la plata obligațiilor fiscale;

— reducerii impozitului pe profit;

— practicării unei cote unice la taxa pe valoarea adăugată;

— reșezării accizelor.

Continuarea reformelor în economia reală și ameliorarea funcționării instituțiilor pieței

Continuarea liberalizării

Consolidarea progreselor realizate până în prezent și perfecționarea reglementărilor existente:

— revizuirea formelor de ajustare a prețurilor utilităților publice, în scopul stimulării eforturilor de reducere a costurilor, fără însă a reinstaura mecanisme discreționare de control al prețurilor;

— îmbunătățirea reglementării și utilizarea practică a instrumentelor de apărare comercială (măsuri antidumping, compensatorii, de salvagardare), în scopul contracarării practicilor nelocale și/sau a situațiilor de perturbare gravă a pieței, fără a recurge la măsuri unilaterale și disproporționate în raport cu prejudiciul.

Eliminarea limitărilor nejustificate ale libertății de tranzacționare (de exemplu obligativitatea emiterii de permise de operare; interzicerea compensărilor în afara sistemului MIC).

Continuarea privatizării

Într-un timp cât mai scurt trebuie să se realizeze schimbarea structurii de proprietate, în vederea atingerii masei critice a proprietății private, pentru asigurarea condițiilor de funcționare optimă a economiei de piață.

Accelerarea procesului de privatizare reprezintă un mijloc principal pentru relansarea economică. De aceea, până la sfârșitul anului 2000 se va finaliza, în linii mari, procesul de privatizare. În acest sens se va acționa pentru:

- subcontractarea către entități private (bănci de investiții, firme de consultanță) a activităților specifice de privatizare;

- prioritatea acordată realizării tranzacțiilor față de considerente cum sunt: recuperarea integrală a datoriilor acumulate de întreprinderea privatizată, asumarea de angajamente investiționale și de păstrare a locurilor de muncă de către noul proprietar;

- finalizarea privatizării efective a societăților comerciale incluse în Programul PSAL.

În anul 2000 de rezultatele privatizării depinde, într-o proporție importantă, acoperirea deficitelor bugetar și al balanței de plăți. În acest sens atât F.P.S., cât și ministerele care gestionează societăți privatizabile vor fi mandate să urmărească deopotrivă scurtarea termenelor și creșterea numărului de tranzacții realizate.

Experiența României, dar și a altor țări în tranziție, arată că finalizarea privatizării nu conduce în unele condiții la îmbunătățirea performanțelor microeconomice și a guvernantei corporative. În acest sens sunt necesare întărirea instituțiilor de piață, precum și modificarea normelor de comportament social.

Piețele financiare

Guvernul va urmări adoptarea grabnică de către Parlament a legislației privitoare la piețele de capital, respectiv a celei privitoare la piața asigurărilor, pentru alinierea lor la directivele europene.

Vor fi continuate restructurarea și privatizarea băncilor cu capital de stat, în scopul impunerii disciplinei financiare.

Va fi dezvoltată piața secundară a titlurilor de stat, care, printr-o funcționare coerentă, va constitui o sursă de încredere pentru finanțarea sectorului de stat în condiții determinate de piață.

Întărirea guvernantei corporative și simplificarea procedurilor falimentului

Întărirea guvernantei corporative se va realiza prin progresele înregistrate în domeniul privatizării, ale aplicării legislației falimentului, precum și prin creșterea rolului justiției în asigurarea respectării prevederilor contractuale (înființarea de tribunale comerciale etc.).

Modificarea legislației în vigoare are în vedere și apărarea poziției creditorului și asigurarea prevalenței lui în fața debitorului. Instituția falimentului trebuie să devină principalul instrument de asanare a economiei și de disciplinare financiară a întreprinderilor.

Îmbunătățirea normelor și procedurilor Agenției de Valorificare a Activelor Bancare se va realiza prin recurgerea, în mare măsură, la metode economice de recuperare a creanțelor.

Ameliorarea structurilor pieței (demonopolizarea)

Vor avea loc restructurarea și privatizarea acelor părți din utilitățile publice care nu constituie monopol natural, care produc mari pierderi în economie și consumă subvenții de la buget.

Accelerarea restructurării Companiei Naționale de Electricitate — S.A. și a Societății Naționale de Gaze Naturale „Romgaz” — S.A., astfel încât să poată face față presiunilor concurențiale pe o piață demonopolizată, va contribui esențial la mai buna funcționare a mecanismelor de piață. Aceste măsuri vor fi însoțite de inițierea privatizării societăților comerciale mari din sectoarele de transport feroviar și minier.

În vederea creșterii disciplinei financiare Guvernul va limita drastic finanțarea directă din surse publice a unor întreprinderi și va urmări în mod ferm încasarea creanțelor bugetare față de debitori.

Reducerea în anul 2000 cu încă 25% a subvențiilor bugetare în activitatea extractivă și continuarea procesului de închidere a minelor neviabile vor apropia de finalizare restructurarea și eficientizarea unui sector care a produs pierderi financiare importante în economia românească.

Stimularea funcționării piețelor în agricultură

Politica agricolă a Guvernului pornește de la premisa că, în cadrul actualelor constrângeri bugetare, există resurse financiare limitate prin care agricultura să poată fi un beneficiar privilegiat de fonduri obținute prin redistribuire. În acest sens se va urmări reducerea diferențelor în condițiile financiare din domeniul agricol față de cele din alte sectoare.

Valorificarea mai eficientă a potențialului agricol se va baza pe recurgerea la măsuri compatibile cu o economie de piață, precum:

- restituirea terenurilor către foștii proprietari și formarea unei veritabile piețe a pământului;

- privatizarea societăților comerciale agricole.

O asemenea abordare se înscrie în tendințele deja existente de reformare a Politicii agricole comune a Uniunii Europene, urmărind edificarea unui sector agricol performant și nedependent cronic de subvenții masive, ceea ce va facilita substanțial negocierea dosarului agricol al aderării României.

Politici sociale

În domeniul politicii sociale Guvernul va urmări să finalizeze eforturile anterioare în domeniul legislației muncii, al ocupării forței de muncă, relațiilor de muncă, asigurărilor și al asistenței sociale.

În acest scop se va acționa în următoarele direcții:

- adoptarea și implementarea unui nou Cod al muncii;

- aplicarea unei noi legi pentru stimularea ocupării, formării profesionale și protecției sociale a persoanelor aflate în căutarea unui nou loc de muncă;

- elaborarea Planului național de acțiune pentru ocupare în muncă;

- implementarea Legii Inspecției Muncii;

- crearea condițiilor de aplicare a proiectului legii privind asigurarea în caz de accidente de muncă și boli profesionale;

- reglementarea sistemului de salarizare pentru funcționarii publici;

- implementarea sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale;
- recalcularea (recorelarea) pensiilor și transformarea lor în puncte de pensie;
- promovarea și implementarea componentei de administrare privată a fondurilor universale de pensii;
- implementarea legii privind asistența socială a persoanelor vârstnice;
- înființarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice;
- implementarea Legii voluntariatului;
- aplicarea reglementărilor cu privire la utilizarea Fondului național de solidaritate.

Reluarea finanțării externe

Reluarea finanțării externe multilaterale

Pe termen scurt Guvernul va depune eforturi pentru finalizarea acordurilor în vigoare cu instituțiile financiare internaționale. Astfel vor fi create premisele încheierii de acorduri pe termen mai lung cu aceste instituții. Efectele benefice astfel obținute în planul credibilității externe vor permite, în perspectivă, un acces mai larg și în condiții mai avantajoase pe piețele private de capital. Guvernul va diversifica sursele de finanțare prin emisiunea de obligațiuni convertibile în acțiuni ale marilor companii privatizabile, precum și reluarea emisiunilor de obligațiuni suverane, o dată cu recâștigarea credibilității și cu îmbunătățirea ratingului.

Atragerea capitalului privat

Guvernul va urmări îndeosebi asigurarea unui mediu de afaceri favorabil, care permite rezultate superioare celor realizabile prin stimulente fiscale acordate discreționar și care fragilizează încasările bugetare. În acest sens se va acționa în direcția:

- stabilității legislative;
- stabilității macroeconomice;
- simplificării practicilor și procedurilor administrative.

Relansarea activității de investiții

În contextul financiar auster o preocupare prioritară o reprezintă asigurarea finanțării din surse externe a proiectelor majore, vizând cu prioritate modernizarea infrastructurii transporturilor. Pentru anul 2000 ar putea fi atrase credite externe de peste 520 milioane euro, în condițiile asigurării unei cofinanțări de la buget de 185 milioane euro.

Modificarea normelor de comportament social

Infraționalitatea economică și corupția reprezintă un obstacol major în calea relansării economice. Pentru reducerea acestui fenomen în economia românească se va acționa în direcția adoptării de noi măsuri legislative și pentru constituirea unui sistem de administrație simplu și eficient, care să conducă la prevenirea unor astfel de practici, fără a neglija întărirea măsurilor de sancționare a actelor de corupție.

Sunt avute în vedere măsuri de aplicare rapidă a prevederilor Legii funcționarilor publici pentru realizarea unui corp modern de funcționari publici de înalt profesionalism, cu o conduită corespunzătoare, care să contribuie, prin activitatea desfășurată, la reducerea semnificativă a manifestărilor de corupție.

Reforma în domeniul justiției

Pentru realizarea atât a obiectivelor programului de guvernare anunțat după alegerile din 1996, cât și a obiectivelor ce rezultă pentru România din recentul ei statut de țară candidată în procesul de aderare la Uniunea Europeană, în anul 2000 — ultimul an al actualei legislaturi înainte de alegeri — se impune continuarea procesului de reformă legislativă și instituțională în domeniul justiției și în domeniile conexe, după cum urmează:

1. Continuarea procesului de corelare a legislației interne cu legislația Uniunii Europene
2. Continuarea reformei justiției prin elaborarea unei noi legi pentru organizarea judecătorească
3. Modernizarea legislației procesual civile prin adoptarea:
 - proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă (adoptat de Camera Deputaților);
 - proiectului de lege privind executorii judecătorești.
4. Continuarea reformei legislației penale prin adoptarea:
 - proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului penal;
 - proiectului de lege pentru armonizarea unor dispoziții din Codul penal și din Codul de procedură penală cu Rezoluția nr. 1.123 din 1997 a Consiliului Europei;
 - proiectului de lege privind modificarea Codului de procedură penală, aprobat de Guvern și transmis Parlamentului;
 - proiectului de lege privind probațiunea.
5. Continuarea reformei sistemului penitenciar prin:
 - adoptarea proiectului de lege privind executarea pedepselor (aprobat de Guvern și transmis Parlamentului);
 - elaborarea proiectului de lege privind statutul personalului de penitenciar.
6. Continuarea reformei legislației civile prin:
 - adoptarea proiectului de lege privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv după 6 martie 1945;
 - elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului civil;
 - elaborarea proiectului de lege privind dobânda legală;
 - adoptarea unei noi reglementări privind asociațiile și fundațiile.
7. Modernizarea legislației privind publicitatea imobiliară prin:
 - adoptarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea profesiei de registrator de proprietate și a birourilor de carte funciară (aprobat de Guvern și transmis Parlamentului);
 - elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 7/1999 privind cadastrul și publicitatea imobiliară.
8. Îmbunătățirea garantării drepturilor persoanelor fizice și ale persoanelor juridice pe baza adoptării unei noi legi privind contenciosul administrativ, al cărei proiect a fost adoptat de Guvern și transmis Parlamentului
9. Adoptarea unei noi reglementări a activității de expertiză tehnică judiciară, extrajudiciară și de medicină legală
10. Modernizarea legislației contravenționale prin elaborarea unui nou proiect de lege privind contravențiile

11. Elaborarea proiectului de lege privind medierea, ca modalitate de soluționare a litigiilor, alternativă a procedurii judiciare

12. Elaborarea proiectului de lege privind extrădarea în vederea compatibilizării cu dispozițiile Convenției europene privind extrădarea și cu dispozițiile Acordului Schengen.

Politica externă

În acest moment politica externă a României se află în fața unei noi misiuni, ce decurge din noul statut al țării noastre în ansamblul relațiilor internaționale, în primul rând prin includerea sa pentru prima dată pe drumul instituțional al integrării în Uniunea Europeană, ca și prin recunoașterea calității sale de candidat important pentru următoarea etapă a lărgirii Alianței Nord-Atlantice.

Politica externă va servi mai eficace și mai concret obiectivele majore ale guvernării țării în această nouă fază, decisivă pentru reducerea decalajelor ce ne despart de țările dezvoltate.

Politica externă va asigura un salt calitativ important în realizarea obiectivelor majore și a priorităților definite în programele anterioare de guvernare. Prioritățile de politică externă ale etapei următoare sunt:

- parcurgerea cu succes a proceselor de negociere pentru aderarea la Uniunea Europeană;
- pregătirea momentului invitării României de a face parte din Organizația Tratatului Nord-Atlantic;
- pregătirea preluării președinției Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa de către România;
- crearea condițiilor de compatibilitate avantajoasă pentru România cu marile procese integratoare și de globalizare din lume;
- executarea politicii externe articulată cu realitatea ce privește direct cetățenii României: regimul vizelor, regimul diplomelor școlare și universitare, libera circulație a persoanelor, interesul firmelor românești în plasarea produselor din România pe piețele externe, încurajarea investițiilor străine în strânsă conlucrare cu capitalul autohton.

Delimităm aceste obiective ca sferă centrală a interesului național.

Politica externă va fi angajată în toate actele sale pentru asigurarea și creșterea credibilității României. Baza acestor demersuri o vor reprezenta respectarea regulilor și angajamentelor în relațiile cu partenerii străini, precum și comunitatea de valori și de interese a României cu spațiul euroatlantic în care ne integrăm.

Politica externă a României în anul 2000 și dincolo de acesta se va sprijini pe consensul forțelor politice democratice ale țării. Nu considerăm că poate exista alternativă la această opțiune. Pe acest drum credem că se vor pune temeliile ireversibilității marilor angajamente internaționale ale țării. Acestea nu pot fi partizane, ci bazate pe consensul forțelor politico-sociale și al societății civile românești. Ne propunem ca spiritul de coeziune națională, a cărui primă consacrare a fost realizată prin „acordul de la Snagov”, să devină o metodă de lucru.

Înțelegem să conducem o politică externă activă pentru a înlătura definitiv cercul vicios al izolării, pe de o parte, și al temerii în fața străinătății, pe de altă parte. Considerăm că în relațiile noastre cu instituțiile occidentale nu atitudinea servilă este cea potrivită, ci capacitatea noastră de a

percepe corect propriul nostru interes național, de a-l prezenta cu argumente moderne partenerilor, de a ne actualiza compatibilitatea instituțională cu aceștia, de a negocia profesionist și a respecta termenii negociați. Vom pune în valoare experiența și cunoștințele specialiștilor noștri, conjugate cu cele ale experților internaționali.

Va trebui ca fiecare etapă importantă în procesul de aderare la Uniunea Europeană să fie pregătită în strânsă consultare cu entitățile interesate ale societății românești și să fie amplu explicată opiniei publice pentru a fi susținută efectiv de aceasta.

Misiunea actuală a politicii externe a României ține seama de faptul că sincronizarea noastră cu lumea dezvoltată, prin parcurgerea procesului de integrare în Uniunea Europeană, se măsoară în primul rând prin reducerea decalajelor de nivel de trai față de aceasta. Un asemenea obiectiv l-au avut și l-au parcurs Spania sau Portugalia în etapa integrării lor în Uniunea Europeană. Noi putem fi capabili de aceeași performanță.

Liniile directoare ale politicii externe a Guvernului României sunt următoarele:

a) *Integrarea României în structurile europene și euroatlantice*

Guvernul va realiza noi acțiuni pentru integrarea progresivă a țării noastre în structurile politice, economice și de securitate din spațiul euroatlantic. Această orientare pornește de la convingerea că opțiunea de integrare, pornind de la valori și aspirații comune, corespunde cel mai bine intereselor fundamentale de prosperitate ale poporului român, de garantare a siguranței naționale a țării noastre.

Uniunea Europeană

Procesul de pregătire pentru aderarea României la Uniunea Europeană va dobândi un nou dinamism, în contextul creat de decizia Consiliului European de la Helsinki de începere a negocierilor de aderare cu România în anul 2000 și de evoluțiile care au loc în planul reformei instituționale a Uniunii Europene.

Prioritățile majore ale procesului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană sunt definite de criteriile de aderare stabilite de Consiliile Europene de la Copenhaga și Madrid. Obiectivele concrete ale pregătirii pentru aderare vor avea în vedere prioritățile pe termen scurt și mediu ale Parteneriatului pentru aderare pe anul 1999, formulate pe baza Raportului anual de evaluare al Comisiei Europene, publicat la 13 octombrie 1999, Programul național de aderare la Uniunea Europeană și strategia economică pe termen mediu, în curs de elaborare de către experții români cu sprijinul instituțiilor europene și internaționale.

Valorificând noua strategie a Comisiei Europene privind continuarea procesului de extindere a Uniunii Europene, Guvernul va urmări recuperarea decalajului care separă România de statele candidate care au început negocierile de aderare în anul 1998. Obiectivele specifice sunt precizate în anexă.

Organizația Tratatului Nord-Atlantic

Continuarea acțiunilor și demersurilor în vederea confirmării României drept un candidat important și credibil pentru următoarea lărgire a NATO, prin:

- amplificarea dialogului politic și a contactelor pe linie militară, pe plan bilateral și multilateral, pentru sporirea contribuției României la dezvoltarea conceptuală și operațională a colaborării transatlantice;

— intensificarea dialogului și cooperării cu NATO și țările aliate pe tema implementării Programului național anual de aderare a României la NATO, conform Planului de acțiune pentru aderare adoptat la summitul de la Washington, precum și prin urmărirea îndeplinirii întocmai a obiectivelor asumate de partea română în program;

— îndeplinirea în continuare a obligațiilor asumate în cadrul Parteneriatului pentru Pace și al altor forme instituționalizate de colaborare pe plan politico-militar;

— participarea, pe măsura resurselor existente, la operațiunile de menținere a păcii, inclusiv în zona noastră geografică;

— adoptarea de măsuri și inițiative practice în lupta împotriva amenințărilor neconvenționale la adresa stabilității și securității (proliferarea armelor de distrugere în masă, crima organizată, imigrația ilicită, traficul ilegal de arme și narcotice, terorismul internațional);

— afirmarea în continuare a României ca factor de stabilitate și ca furnizor de securitate în Europa de Sud-Est;

— urmărirea cu atenție a problematicii Identității Europene de Securitate și Apărare în cadrul NATO și al Uniunii Europene — Uniunea Europei Occidentale și promovarea ideii implicării pe cât posibil a țărilor partenere și asociate în dezvoltările ce derivă din acest proces.

b) Pregătirea Președinției României la Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

În perspectiva preluării de către România a președinției Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa în anul 2001, se vor întreprinde măsurile politice, financiare și de personal necesare în vederea asumării acestei responsabilități.

Se vor aloca resursele bugetare necesare pentru participarea României la troica Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa în perioada 2000-2002 și va fi elaborat un buget distinct pentru gestionarea cheltuielilor aferente. Ministerul Afacerilor Externe își va asuma sarcinile ce revin țării noastre în primul an de participare la troica Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa — anul 2000.

c) Colaborarea în cadru multilateral

Acțiunile diplomatice în cadrul multilateral al relațiilor internaționale vor fi concordante cu demersurile României pentru integrarea în structurile politice, economice și de securitate europene și euroatlantice, precum și în concordanță cu interesele României de intensificare a raporturilor bilaterale. În acest scop Guvernul va acționa pentru:

— pregătirea condițiilor pentru alegerea României ca membru nepermanent al Consiliului de Securitate al O.N.U. în anii 2003—2004;

— implicarea directă în activitatea desfășurată de Consiliul Europei și de diferitele sale mecanisme, îndeosebi pe teme majore referitoare la reforma acestei structuri internaționale, funcționarea noii Curți Permanente a Drepturilor Omului, cooperarea regională etc.;

— adâncirea participării României la structurile regionale de cooperare — Inițiativa Central-Europeană, Inițiativa de Cooperare în Sud-Estul Europei (SECI) — inclusiv prin demararea activităților Centrului de la București pentru combaterea infracționalității transfrontaliere — și pregătirea condițiilor pentru preluarea președinției Cooperării Economice la Marea Neagră;

— consolidarea procesului de cooperare în Europa de Sud-Est (SEECF), ca inițiativă regională generată din regiune și reprezentând interesele țărilor din zonă, îndeosebi prin organizarea în România, în februarie 2000, a reuniunii șefilor de stat și de guvern ai statelor participante la SEECF. Se va realiza semnarea Cartei relațiilor de bună vecinătate, stabilitate, securitate și cooperare în Europa de Sud-Est, primul document politic multilateral în acest domeniu la care sunt parte statele din regiune;

— imprimarea unui conținut concret și realist formelor noi de colaborare la nivel subregional — îndeosebi euroregiunile și structurile trilaterale la care participă România;

— participarea activă și constructivă la activitățile din cadrul Pactului de stabilitate pentru Europa de Sud-Est, prin promovarea unor proiecte regionale de cooperare care să reflecte interesele economice, politice și strategice ale României. Reluarea navigației normale pe Dunăre va constitui un obiectiv prioritar în acest domeniu. Guvernul va stimula în continuare inițiativele românești pentru Pactul de stabilitate, prin consultarea și sprijinirea efectivă a cercurilor de afaceri românești, a reprezentanților societăților civile, a mediului academic, astfel încât proiectele propuse să reflecte obiective concrete și practice, de interes pentru aceștia, pentru țară în general;

— participarea activă la acțiunile desfășurate în cadrul mișcării francofone.

d) Intensificarea relațiilor bilaterale

Pornind de la convingerea că participarea României la viața internațională se fundamentează pe raporturile de colaborare cu celelalte state, Guvernul României va acționa, cu prioritate, pentru:

— extinderea relațiilor politice, economice și culturale cu toate statele membre ale Uniunii Europene, ceea ce constituie componenta esențială a politicii României de integrare în Uniune;

— intensificarea Parteneriatului strategic cu S.U.A., prin întărirea caracterului politic al acestuia, ceea ce constituie unul dintre pilonii de bază ai politicii externe a României;

— dezvoltarea în continuare a relațiilor speciale, privilegiate ale României cu Republica Moldova, urmărindu-se integrarea lor într-o Europă unită și consolidarea spațiului cultural și spiritual comun;

— dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și a cooperării economice cu toate statele din Europa de Sud-Est, pentru consolidarea stabilității, securității și cooperării în zona noastră geografică și integrarea acesteia în structurile europene și euroatlantice; încurajarea evoluțiilor democratice în această regiune;

— aprofundarea relațiilor cu celelalte state candidate la integrarea europeană; dezvoltarea raporturilor de parteneriat cu Ungaria și Polonia, prin punerea în valoare a înțelegerilor existente și deschiderea de noi domenii de colaborare;

— România fiind profund interesată în construirea unor bune relații de parteneriat cu Federația Rusă, ca stat democratic și stabil, va urmări normalizarea deplină și dezvoltarea raporturilor bilaterale româno-ruse, inclusiv prin finalizarea Tratatului politic bilateral și relansarea legăturilor economice și comerciale;

— extinderea în continuare a relațiilor cu Ucraina, prin punerea în aplicare a tuturor prevederilor Tratatului politic bilateral, inclusiv a acelor privind respectarea drepturilor

persoanelor aparținând minorităților naționale, precum și prin intensificarea negocierilor pentru reglementarea problemelor aflate în atenție;

— dezvoltarea în continuare a bunelor relații de colaborare și cooperare cu Republica Populară Chineză;

— intensificarea în continuare a raporturilor cu statele din Caucaz și din Asia Centrală, promovând îndeosebi cooperarea economică, de natură să asigure un acces convenabil la resursele de hidrocarburi din această zonă;

— consolidarea relațiilor cu țări din alte zone geografice, cu care are acorduri de parteneriat, precum Japonia, Canada și Israel, în special în domeniul economic, prin realizarea de noi proiecte de cooperare și investiții în România;

— asigurarea rezonanței cu tendințele de integrare economică din zona Americii Latine și amplificarea cooperării cu țările din această zonă;

— relansarea raporturilor cu țările din Africa; intensificarea cooperării cu țări din Asia—Pacific, ținând seama de importanța lor în economia mondială; dezvoltarea și diversificarea relațiilor cu țările arabe din Orientul Mijlociu și din zona Golfului, valorificând oportunitățile de cooperare pe plan economic și comercial.

e) Dimensiunea educațională și culturală. Relațiile cu românii de peste hotare

Una dintre prioritățile actuale fără de care nu ar putea fi concepută o Europa unită este dezvoltarea capacității educaționale. Aceasta înseamnă înscrierea României în tendințele capitalismului modern, capitalismul educat, informat, bazat pe mijloace moderne de comunicare. În societatea pe care vrem să o construim civilizația se extinde ca bun public. În spațiul euroatlantic este asigurat accesul real la civilizație prin educație. Politica externă își va regăsi contribuția la necesara îmbinare dintre crearea capitalului educațional în țara noastră și tendințele din spațiul euroatlantic.

Vor fi diversificate relațiile culturale cu alte țări și vor fi promovate proiecte pentru reintegrarea valorilor românești în circuitul culturii europene și universale, pentru afirmarea spiritualității românești pe plan mondial. Vor fi continuate și diversificate proiectele destinate persoanelor de origine română de peste hotare, pentru afirmarea și păstrarea identității lor etnice, lingvistice, culturale și religioase.

În promovarea obiectivelor prioritare ale politicii externe a României o atenție deosebită va fi acordată menținerii unor legături strânse cu cercurile academice, reprezentanții societății civile, organizațiile neguvernamentale și cercurile de afaceri, în domenii și pe proiecte de interes concret pentru acestea, concordante cu obiectivele de politică externă. Având în vedere atribuțiile sporite care revin Ministerului Afacerilor Externe, vor fi promovate în activitatea guvernamentală coordonarea și sincronizarea mai bună a pozițiilor și acțiunilor din planul relațiilor externe.

Serviciul diplomatic extern al României va fi redimensionat ținând seama de prioritățile politicii externe a țării și de resursele financiare care îi sunt necesare, iar pregătirea continuă a diplomaților va fi aplicată cu rigoare și exigență.

Îmbunătățirea competenței și coerenței actului de guvernare

Structura Guvernului

Noua arhitectură a Guvernului a fost concepută pentru a răspunde exigențelor derivând din restricțiile economice pe care România trebuie să și le asume în procesul integrării europene și euroatlantice.

Pregătirea ședințelor Guvernului

Fundamentarea actelor normative prezentate spre aprobare Guvernului trebuie să aibă în vedere două elemente esențiale:

- încadrarea în limitele constrângerilor bugetare existente;
- compatibilitatea cu acquisul comunitar relevant în domeniu.

Comunicarea între centrii de decizie: între Guvern și Parlament, între Guvern și partide

• În vederea îmbunătățirii actului de guvernare, noul Guvern va acționa în sensul informării reciproce pentru asigurarea coordonării proiectelor de acte normative cu implicații fiscal-bugetare inițiate de instituțiile cu drept de inițiativă legislativă.

• În procesul negocierilor dintre partenerii sociali va crește rolul instituțiilor existente, special create pentru facilitarea dialogului și armonizării intereselor Guvernului, patronatelor și sindicatelor.

ANEXĂ

OBIECTIVELE PRIORITARE

de pregătire a României pentru aderarea la Uniunea Europeană

1. Obiective și principii

Aderarea României la Uniunea Europeană va reprezenta o prioritate strategică pentru politica noastră externă, înscriindu-se ca o constantă de prim ordin pentru asigurarea prestigiului extern, a prosperității și securității națiunii române, prin integrarea în comunitatea de valori și principii democratice ale statului de drept și ale economiei de piață, împărtășite de statele membre ale Uniunii Europene.

Prioritățile majore ale procesului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană sunt definite de imperativul

îndeplinirii criteriilor de aderare stabilite de Consiliile Europene de la Copenhaga și Madrid.

Obiectivele concrete ale pregătirii pentru aderare vor avea în vedere prioritățile pe termen scurt și mediu ale Parteneriatului pentru aderare pe anul 1999, formulate pe baza Raportului anual de evaluare al Comisiei Europene, publicat la 13 octombrie 1999, Programul național de aderare la Uniunea Europeană și strategia economică pe termen mediu în curs de elaborare de către experții români cu sprijinul instituțiilor europene și internaționale.

Pornind de la noua strategie a Comisiei Europene privind desfășurarea, în paralel cu negocierile de aderare, a unui proces de monitorizare a progreselor pe linia îndeplinirii criteriilor de aderare, Guvernul va urmări recuperarea decalajului care separă România de statele candidate care au început negocierile de aderare în anul 1998.

2. Mecanismul instituțional intern pentru pregătire și negocieri

Între modernizarea României și preluarea graduală dar susținută a acquisului și politicilor comunitare nu numai că nu există paralelisme sau contradicții, ci există o identitate. Din acest motiv există și o legătură indisolubilă între pregătirea pentru aderare și funcționarea normală a tuturor proceselor orizontale din administrația publică centrală și din economie.

Începerea iminentă a procesului de evaluare bilaterală a capitolelor pentru negocieri și densitatea acestuia impun îmbinarea organică a acțiunii externe cu coordonarea procesului intern de pregătire. Totodată schimbările instituționale trebuie astfel întreprinse încât să nu pericliteze stabilitatea și continuitatea procesului, precum și integritatea experienței acumulate până în prezent.

Guvernul va avea ca prioritate imediată punerea în funcțiune a mecanismului instituțional intern pentru asigurarea coerenței demersurilor de politică externă cu măsurile de politică internă pe linia adoptării și aplicării acquisului comunitar, a reformei, macrostabilizării și relansării economice, a reformei și consolidării capacității administrative și instituționale a societății românești.

Se vor realiza adaptările instituționale pentru includerea Departamentului pentru Integrare Europeană în structura Ministerului Afacerilor Externe și se va modifica în mod corespunzător structura Comitetului Interministerial pentru Integrare Europeană. Comitetul va trebui să se întrunească în plen cu o periodicitate mai redusă și să își desfășoare activitatea, în special, pe grupe de lucru corespunzătoare problematicii intersectoriale. Relevanța și asumarea politică a priorităților vor fi asigurate prin formarea unui consiliu executiv format din miniștri responsabili pentru procese orizontale.

Guvernul va crea echipa națională pentru negocierile de aderare la Uniunea Europeană și Secretariatul pentru coordonarea procesului de negocieri și pregătire pentru aderare și va accelera pregătirile pentru intrarea în funcțiune a Unității de traduceri a acquisului comunitar, prin coordonarea Institutului European de către Ministerul Afacerilor Externe.

În perspectiva noilor obiective impuse de începerea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, se va consolida Misiunea permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană.

Relația dintre executiv și comisiile specializate ale Parlamentului, în scopul îndeplinirii priorităților integrării europene, va fi perfecționată prin realizarea unor legături și fluxuri informaționale permanente care să asigure susținerea și accelerarea laturii legislative a preluării acquisului comunitar.

Momentul actual, de deschidere a negocierilor de aderare, impune dezvoltarea rolului strategic al compartimentelor pentru integrare europeană din ministere. Astfel,

compartimentele pentru integrare europeană vor fi subordonate direct conducătorilor instituțiilor, prin respectarea efectivă a Hotărârii Guvernului nr. 140/1995, fiind totodată încadrate cu personal corespunzător ca număr și calitate.

Consiliul Legislativ va fi sprijinit să își asume efectiv funcția de verificare a compatibilității proiectelor de acte normative cu reglementările comunitare. Notele de fundamentare și expunerile de motive ale fiecărui proiect de act normativ vor trebui să se refere explicit la actele normative comunitare transpuse, iar avizele Consiliului Legislativ ar trebui să evalueze gradul de compatibilitate atins. Guvernul va urmări cu rigoare modul în care se aplică noile reglementări.

Procesul de pregătire a aderării și de armonizare a legislației va fi mai bine fundamentat — cu sprijinul activ al Institutului European — prin elaborarea de studii sectoriale de impact și luarea acestora în considerare, prin formarea continuă a funcționarilor publici pentru a se adapta exigențelor aderării și prin traducerea legislației românești și comunitare.

Capacitatea de reflecție și acțiune strategică astfel dezvoltată trebuie să servească alocării judicioase a resurselor bugetare proprii, în corelare cu îmbunătățirea capacității de absorbție a fondurilor comunitare prestructurale, în vederea atingerii obiectivelor majore ale modernizării României pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Pregătirile pentru aderare vor fi valorificate printr-o riguroasă organizare și coordonare a negocierilor, prin formarea și întărirea grupurilor sectoriale de lucru și prin constituirea unității centrale de negocieri, sub autoritatea politică a ministrului de externe.

Se vor evita interferențele, suprapunerile și paralelismele, care afectează eficiența și fluiditatea procesului de aderare.

Adaptările pe linia mecanismului instituțional intern de pregătire și negocieri de aderare vor fi efectuate în limita de timp impusă de termenul anunțat pentru lansarea Conferinței interguvernamentale pentru începerea negocierilor de aderare, respectiv la 14 februarie 2000, și de necesitatea de a se elabora mandatele de negociere la capitolele vizate pentru începerea procesului de negocieri.

3. Obiectivele pentru anul 2000 în procesul de pregătire pentru aderarea României la Uniunea Europeană

- Reluarea exercițiului de screening al acquisului comunitar în anul 2000 la toate cele 31 de capitole de acquis comunitar, inclusiv la cel adoptat în cursul anului 1999. De asemenea, se va accelera procesul de elaborare a documentelor de poziție, având în vedere intenția celor două Președinții ale Consiliului Uniunii Europene de a deschide în anul 2000, 12—16 capitole de negociere cu România.

- Elaborarea unei strategii economice pe termen mediu, care să asigure corelarea celorlalte documente de dezvoltare (Planul național de adoptare a acquisului comunitar, Planul național de dezvoltare, Planul național de dezvoltare rurală)

- Adoptarea cadrului juridic, administrativ și bugetar necesar în vederea programării și gestionării programelor PHARE, ISPA (infrastructură și mediu) și SAPARD (agricul-

tură și dezvoltare rurală), inclusiv prin introducerea evaluărilor de impact ecologic și a unor norme relative la achizițiile publice compatibile cu cele ale Uniunii Europene pentru proiecte cofinanțate de Fondurile comunitare; înființarea unei agenții de plăți funcționale pentru SAPARD

- Realizarea priorităților din Parteneriatul pentru aderare, reactualizat pe baza Raportului anual al Comisiei Europene din luna octombrie 1999

- Adoptarea măsurilor necesare pentru favorizarea deciziei Uniunii Europene de anulare a regimului restrictiv de circulație a cetățenilor români în spațiul Uniunii Europene (întărirea controlului la frontieră, negocierea de acorduri bilaterale cu statele vecine privind regimul frontierei, alinierea la legislația și la practica Uniunii Europene în materie de vize)

- Participarea la procesul de dialog, consultare și cooperare cu Uniunea Europeană în domeniul operațiunilor de gestionare a crizelor, care vor fi conduse de Uniunea Europeană. Pregătirea în continuare pentru participarea la operațiunile „de tip Petersberg” și la activitățile mecanismelor și organismelor din cadrul Uniunii Europene Occidentale, conform statutului României de stat partener asociat al Uniunii Europene Occidentale

- Alinierea pozițiilor de politică externă ale României la pozițiile comune ale Uniunii Europene din domeniul PESC.

- Urmărirea desfășurării dezbaterilor din cadrul Conferinței interguvernamentale din anul 2000 având ca temă reforma instituțională a Uniunii Europene și participarea la informările și schimbul de vederi pe această temă dintre Uniunea Europeană și statele candidate.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și nr. 64690427282 Banca Comercială Română – S.A., sectorul 5.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
